

Polski Instytut
Praw Człowieka
i Biznesu

Warszawa, 15 stycznia 2021 r.

Beata Faracik
Prezeska Zarządu
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
E: beata.faracik@pihrb.org
Sygn.: PIHRB /2021/6

Szanowny Pan
Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej

Dot.: Rekomendacje dot. działań jakie należy uwzględnić w Drugim Krajowym Planie Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ ds. biznesu i praw człowieka na lata 2021-2023

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z rozpoczęciem prac nad Drugim Krajowym Planem Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ ds. Biznesu i Praw Człowieka („**drugi KDP**”), działając w imieniu Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu („**Instytut**”) – niezależnego centrum eksperckiego, którego misją jest krzewienie zasad poszanowania praw człowieka w kontekście biznesu oraz Koalicji CSR Watch Polska, zwracam się do Pana, z prośbą o zapoznanie się z przedstawionymi poniżej rekomendacjami odnośnie działań i uwzględnienia ich w ramach drugiego KPD.

Rekomendacje

Polska była jednym z państw, które brało aktywny udział w wypracowaniu The Montreux Document on Private Military and Security Companies¹, dokumentu międzyrządowy, którego celem jest promowanie poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka przez prywatne firmy wojskowe i ochroniarskie, szczególnie gdy te są obecne w konfliktach zbrojnych. Dlatego też powinna dokładać starań, by standard ten był jak najszerszej promowany i znany jak największej liczbie firm ochrony bezpieczeństwa działających na terytorium Polski oraz w innych krajach, w tym w krajach trzecich. Do działań w tym zakresie zobowiązywały także Państwa członkowskie UE Konkluzje Rady Spraw Zagranicznych z 2012 r. (pkt. 21)².

Praktycznym, skierowanym do firm ochrony bezpieczeństwa i firm militarnych, ‘ramieniem’ Montreux Document jest Międzynarodowy Kodeks Postępowania (oryg. International Code of Conduct, w skrócie ICoC), nad którego wdrażaniem i przestrzeganiem czuwa The International Code of Conduct Association – ICoCA.

¹ <https://www.icrc.org/en/publication/0996-montreux-document-private-military-and-security-companies>

² Foreign Affairs Council Conclusions, European Framework Strategy and Action Plan on Human Rights and Democracy, 25.06.2012

Niestety mimo istotnego zaangażowania polskiego rządu w prace nad the Montreaux Document, od czasu jego przyjęcia nie podjęto działań promujących go wśród firm ochrony bezpieczeństwa i wojskowych. Brak świadomości po stronie firm istnienia takiego standardu, który stał się w międzyczasie standardem oczekiwanym od firm ochrony bezpieczeństwa /ochroniarskich na świecie przez organizacje międzynarodowe jak e.g. OSCE, czy też niektóre kraje (np. Szwajcaria, Wielka Brytania), sprawia, że podmioty te w Polsce nie są w stanie zakontraktować podmiotu spełniającego takie wymagania (w rejestrze widnieje tylko jedna firma z Polski) i w efekcie muszą stosować w odniesieniu do Polski odstępstwa od swoich procedur i wymagań przetargowych na usługi ochrony osób i obiektów.

Dlatego rekomendujemy uwzględnienie w drugim KPD następujących działań:

- Działania promujące ICoC i zawarte w nim zasady i wymagania wśród zarejestrowanych w Polsce agencji ochrony bezpieczeństwa i zachęcające je do zostania członkiem ICoC.
- Wprowadzenie wymogu bycia członkiem ICoC Association lub spełnienia warunków równoważnych z tymi jakich wymaga członkostwo w ICoC Association, w odniesieniu do podmiotów zakontraktowanych do ochrony polskich placówek dyplomatycznych i innych podmiotów reprezentujących Polskę za granicą oraz jednostek wojskowych.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że uwzględnienie w drugim KPD zgłoszonych przez nas rekomendacji i zaakceptowanych przez Radę Ministrów opartych na nich działań, umożliwi intensyfikację działań mających na celu efektywną ochronę praw człowieka w powiązaniu z rozwojem działalności będących we właściwości Ministerstwa.

Jednocześnie, w przypadku uwzględnienia przez Ministerstwo powyższych rekomendacji i uwzględnienia ich w Drugim KPD, chciałabym zapewnić o gotowości Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu, do wsparcia procesu ich implementacji poprzez zapewnienie wsparcia eksperckiego. Miałam przyjemność organizować pierwsze seminarium „From Armed Privates To Private Armies. Regulating Private Military & Security Companies” przybliżające ten standard polskim odbiorcom w październiku 2012 r., i deklaruję gotowość wsparcia Ministerstwa w działaniach edukacyjnych skierowanych do podmiotów tego sektora.

Pozostaję do Pana dyspozycji w razie jakichkolwiek pytań lub uwag.

Z wyrazami szacunku,

PREZES ZARZĄDU
Beata Faracik
Beata Faracik

Do wiadomości:

p. Zbigniew Rau, Minister Spraw Zagranicznych

Polski Instytut
Praw Człowieka
i Biznesu

***Koalicja CSR Watch Polska** to nieformalna platforma organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających na rzecz ochrony i poprawy przestrzegania praw człowieka i zasad zrównoważonego rozwoju w kontekście prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w międzynarodowych standardach i umowach dotyczących praw człowieka. Koalicja jest także uważnym i krytycznym obserwatorem aktywności przedsiębiorstw działających w Polsce, polskich przedsiębiorstwach działających za granicami państwa; oraz funkcjonowania Krajowego Punktu Kontaktowego OECD i innych instytucji, i organów państwowych odpowiedzialnych za zapewnienie przestrzegania praw człowieka w kontekście biznesu, poprzez tworzenie odpowiednich ram prawnych i polityki państwa w tym zakresie. Koalicja jest członkiem sieci OECD Watch (www.oecdwatch.org)*